

I medfør af Forretningsorden for Inatsisartut § 33, stk. 3, nr. 1, fremsætter formanden for delegation for Inatsisartut i Vestnordisk Råd følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Inatsisartut tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2019:

Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering til at støtte oprettelsen og finansieringen af en vestnordisk "Havets miljøpris", som skal uddeles for særlige initiativer og tiltag til bæredygtig forvaltning og udnyttelse af havets levende ressourcer samt til styrkelsen af et rigt og sundt havmiljø.

(Delegationsformand Vivian Motzfeldt)

Begrundelse:

Verdens tilstand som økosystem. Naturens levende ressourcer. Biologisk mangfoldighed og udryddelsen af dyre- og plantearter. Klimakrisen og kravene om fornybar energi. Forureningen af verdenshavene. Muligheden for at brødføde verdens befolkning med sunde madvarer. Kravet om et sundt miljø og lokal adgang til og beslutningsret over egne ressourcer.

Disse er de største udfordringer og politiske sager på den globale dagsorden i dette århundrede – og vil vokse sig større og større i de kommende årtier. FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling har sat konkrete mål for ændringer. Samtidig er den øgede interesse for Nordatlanten og Arktis en del af stormagternes kamp for indflydelse over naturressourcerne i fremtiden. Og mens det har været kampen om ressourcerne på landjorden, som har styret den globale verdensorden og magtkamp de seneste århundreder, er det havet og havets ressourcer, som bliver helt afgørende for verdens udvikling og magtbalance i de kommende århundreder.

Havet udgør 70% af klodens areal. Men kun 3% af verdens ressource- og energiforbrug kommer i dag fra havet. Det er en af grundene til, at stormagter og internationale organisationer har sat drastisk fokus på havet og havets ressourcer. På amerikansk initiativ startede den årlige konference "Our Ocean", som vokser sig større for hvert år. EU-kommisionen fokuserer mere og mere på havet og havmiljøet. Og en lang række andre initiativer finder sted over hele verden, som har havet i centrum.

Dagsordenen bliver i stor grad sat af miljøorganisationer og andre NGO-repræsentanter, og multinationale selskaber tager del i initiativerne for at styrke deres profil og image. Havet vil være i centrum på den globale dagsorden i dette århundrede.

Og hvem bør sætte dagsordenen? Ja, hvem andre end de vestnordiske lande: Grønland, Færøerne og Island? Ingen andre nationer i verden er så afhængige af havets ressourcer, som vi. Ingen andre nationer har så stærk en fælles historie baseret på havet og havets ressourcer, som vi. Ingen andre nationer råder over så store havområder og havressourcer pr. Indbygger, som Island, Færøerne og Grønland. Vi er storhavsnationer og reelle stormagter, når det gælder havet og dets ressourcer. Derfor bør vi i Vestnorden selv tage initiativet til at påvirke og dominere den globale dagsorden, når det gælder havet, havets ressourcer og havmiljøet.

Dette således, at det skal handle om retten til bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer, bæredygtig forvaltning og havmiljøet – og at det ikke bliver en “reservat-dagsorden”, hvor de traditionelle stormagter og multinationale selskaber vil “købe sig aflad” for deres ødelæggelser af miljø og ressourcer ved at kræve fredningstiltag og udelukkelse af menneskelig aktivitet i dele af Nordatlanten og Arktis.

Som et led i at sætte dagsordenen for havet, havmiljøet og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne foreslås det, at vi opretter en vestnordisk “Havets miljøpris”. Prisen skal uddeles til initiativer og tiltag, som skaber grundlag for, at vi forvalter og udnytter havets levende ressourcer bæredygtigt, mindsker forureningen af havene, beskytter havmiljøet og sikrer retten for nationerne til at leve af og udnytte sine egne ressourcer.

”Havets miljøpris” kan tildeles efter de samme principper, som Vestnordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris.

Prisen kan uddeles til lokale initiativer og iværksættere, til organisationer, virksomheder, foreninger, lokale myndigheder, regeringer, institutioner eller til enkeltpersoner – både i vores egne lande og over hele kloden – som har gjort eller gør noget særligt for havets liv og fremtid.

26. februar 2020

FM 2020/167

Dette vil både kunne skabe incitament i vores egne lande og vil kunne skabe international opmærksomhed og påvirkning for den dagsorden omkring havet, som vores fremtid i Vestnorden og hele verdens udvikling vil afhænge af for de kommende generationer.